

Tweede Kamer
Algemene commissie voor Wonen en Rijksdienst
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG
Tevens per e-mail: cie.wr@tweedekamer.nl

Datum 12 december 2016
Referentie 20161212/JF/ny
Betreft Wet kwaliteitsborging voor het bouwen – leges

Geachte heer, mevrouw,

Wij schrijven u in verband met de geplande plenaire behandeling van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen, waarbij het onderwerp leges nadrukkelijk aan de orde is.

De leges die gemeenten in rekening brengen bij de aanvraag van een omgevingsvergunning liggen al geruime tijd onder vuur. Burgers klagen over hoge tarieven bij het verlenen van een vergunning voor bijvoorbeeld een dakkapel, terwijl professionele opdrachtgevers in hun maag zitten met de zeer aanzienlijke kosten die zij door moeten berekenen aan kopers of huurders van een nieuwbouwproject. Het stelsel is niet meer van deze tijd en verdient naar onze mening een grondige herziening.

Tijdens de hoorzitting over de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen op 29 september jl. was vanuit een breed front van partijen te horen dat het legesstelsel met voortvarendheid op de schop moet. De Minister heeft tijdens het debat over de begroting Wonen en Rijksdienst op 13 oktober toegezegd in gesprek te gaan met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten over dit onderwerp. Kabinetslijn tot op heden, is het aandringen op meer transparantie. Daartoe is het Besluit begroting en verantwoording recent aangepast.

Concrete en adequate stappen zijn nu nodig

Transparantie en een gesprek zijn goed, maar in onze ogen niet voldoende. Daar is in het verleden vaker op ingezet. Dat heeft niet tot verbetering geleid. Terwijl de onredelijkheid van het huidige stelsel, dat voor een zeer belangrijk deel gebaseerd is op kruissubsidiëring tussen grote en kleine projecten (zoals de minister in zijn antwoorden aan de Kamer ook zelf aangeeft) voor alle partijen meer dan evident is.

Die onredelijkheid dreigt nog groter te worden, nu we voor een majeure wijziging van het wettelijk stelsel (in de vorm van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen) staan. Als er nu niet wordt ingegrepen in het bouwlegesstelsel ontstaat de situatie dat huurders of kopers van nieuwe woningen dubbel moeten gaan betalen. Ze blijven dan de gemeente betalen voor de inzet van een BWT-ambtenaar (waarbij door kruissubsidiëring veel meer wordt betaald dan de werkelijk gewerkte uren) en ze moeten gaan betalen voor de uren van een onafhankelijke kwaliteitsborger.

Dit is voor de NEPROM en Aedes een absoluut onacceptabele situatie. Als de overheid er niet meer over gaat en niet meer verantwoordelijk voor is, dan mogen er al helemaal geen leges meer voor worden geheven.

Quick scan leges

Ons idee dat er nu handelend moet worden opgetreden in dit dossier, wordt gevoed door een quick scan die de NEPROM heeft uitgevoerd onder een beperkt aantal gemeenten met behulp van een korte vragenlijst over leges.

Veel gemeenten gaven aan geen tijd te hebben om aan dit onderzoekje mee te werken of ze gaven aan er geen prioriteit aan te willen geven. Een aantal gemeenten was wel bereid medewerking te verlenen. Daaruit komt het volgende beeld naar voren. Weinig gemeenten zijn op de hoogte van de werkelijke interne kosten die gemoeid zijn met een individuele vergunning-aanvraag, ook niet in globale zin. Voor een verantwoorde begroting en voor verantwoording aan de Gemeenteraad en de burger is dat essentieel. De meeste gemeenten geven aan dat ze inderdaad kruissubsidiëring toepassen; veelal op het niveau van 'de kolom fysieke leef-omgeving'. En er zijn amper gemeenten die een maximum verbinden aan de tarieven die zij hanteren. Gemeenten bereiden zich op dit moment hooguit globaal voor op de op handen zijnde wettelijke wijzigingen.

Dit beeld maakt duidelijk dat onze grote zorgen zeer reëel zijn over de houdbaarheid van het stelsel en over de voortgang in dit dossier.

Verzoek

Graag zouden wij daarom zien dat tijdens de behandeling van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen nogmaals aangedrongen wordt op het zetten van wezenlijke stappen in het leges-dossier. Ingrijpende aanpassing van het legesstelsel is wat ons betreft dringend geboden en voorwaardelijk voor inwerkingtreding van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen. Zoals wij eerder aangegeven hebben, is dat ook randvoorwaarde voor onze steun aan deze wet.

Deze brief is in overleg met Aedes tot stand gekomen en de inhoud wordt gesteund door Aedes.

Met vriendelijke groet, mede namens Aedes

Jan Fokkema,

directeur NEPROM